

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118313603
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:6118313603.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom zo sudcov: Mgr. Michal Novotný ako predseda senátu a JUDr. Pavol Laczo a JUDr. Andrea Vyskočová ako členovia senátu v sporovej veci žalobkyne: Tatra banka, a.s., IČO: 00 686 930, Hožovo nám. 3, Bratislava, zastúpenej: RASLEGAL, s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, proti žalovanému: J. H., nar. X. Q. XXXX, M. N. X, S., o 15.400,35 € s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 7 Cb 22/2018-150 z 21. februára 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 7 Cb 22/2018-193 takto

rozhodol:

- I. Napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením sa potvrdzuje vo vzťahu k žalovanému.
- II. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyhovel žalobe a (I) zaviazal žalovaného (spoločne so spoločnosťou FESA, s.r.o., IČO: 44 591 713, s tým, že plnením jedného zaniká povinnosť druhého) zaplatiť žalobkyni 15.440,35 € s 9 % ročným úrokom z omeškania z 15.012 € od 31. mája 2018 ako istinu a ďalšie nároky z nesplateného úveru poskytnutého spoločnosti FESA, s.r.o., zmluvou o splátkovom úvere BusinessÚver Express č. MU.8002632031, a (II) priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania. Opravným uznesením potom opravil IČO žalobkyne, ktoré bolo v rozsudku neúplné.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za dokázaný tento skutkový stav:

3. Žalobkyňa ako veriteľ, spoločnosť FESA, s.r.o., ako dlžník a žalovaný - konateľ spoločnosti FESA, s.r.o., ako ručiteľ uzatvorili 1. marca 2018 zmluvu o splátkovom úvere BusinessÚver Express č. MU-8002632031, ktorou žalobkyňa poskytla dlžníčke úver vo výške 15.000 € na splatenie úveru zo zmluvy o kontokorentnom úvere č. MU-8002027560 s úrokom 11,9 % ročne a spracovateľským poplatkom 400 €. Dlžníčka mala úver splácať v splátkach po 417 € mesačne. V ods. 6.6 zmluvy ručiteľ vyhlásil, že uspokojí pohľadávku žalobkyne, ak ju neuspokojí dlžníčka, a to aj bez predchádzajúcej výzvy dlžníčke. Súčasťou zmluvy sa stali všeobecné úverové podmienky, ktoré v ods. 13.1 písm. a), ods. 13.2 písm. a) a ods. 13.3 dovoľovali v prípade omeškania dlžníka so splácaním splátky viac ako 10 dní vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého úveru, teda požadovať od neho zaplatenie celej pohľadávky ku dňu doručenia oznámenia dlžníkovi. Dlžníčka tento úver nesplácala, preto žalobkyňa listom z 21. mája 2018 oznámila mimoriadnu splatnosť celého úveru a vyzvala ju na zaplatenie 15.400,35 €, z čoho 15.000 € je nesplatená istina, 355,84 € sú nesplatené úroky, 32,51 € sú nesplatené úroky z omeškania do 19. mája 2018 a 12 € sú poplatky.

4. Z takto zisteného skutkového stavu súd právne uzavrel, že zmluva o splátkovom úvere je zmluvou o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obch. zák., ktorá sa spravuje Obchodným zákonníkom, pretože bola uzavretá medzi dvoma podnikateľmi. Ručenie žalovaného sa podľa § 261 ods. 7 Obch. zák. takisto

spravuje Obchodným zákonníkom, keďže žalovaného s odkazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ (rozsudky C-45/96 a C-419/11) nemožno považovať za spotrebiteľa. Úver bol dlžníčke poskytnutý na dohodnutý účel (na splatenie záväzkov z iného úveru) v celej výške, ani ona, ani žalovaný dohodnuté splátky neplatili, preto žalobkyňa opodstatnene vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné námietky žalovaného, že podmienky zmluvy sú nevýhodné, lebo túto nevýhodnosť nekonkretizoval, navyše sa odvolával na ustanovenia a judikatúru k spotrebiteľským zmluvám, hoci ho nemožno považovať za spotrebiteľa. Žalobkyňa nemala povinnosť zaslať mu faktúru a finančné prostriedky mu neboli poskytnuté, lebo boli poskytnuté dlžníčke v zmysle zmluvy. Ručiteľské vyhlásenie je v súlade s § 303 Obch. zák., preto žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobkyni dlžnú čiastku. Dokazovanie bankovou knihou, znalcom z odboru financie a bankovníctvo, výsluchom regulátora bankového trhu - NBS.

5. Včas podaným odvolaním sa žalovaný domáha zrušenia tohto rozsudku „v bodoch II., III, V. výrokovej časti“ a vrátenia veci na ďalšie konanie. Na úvod mu vytkol, že jeho odôvodnenie nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie, čím je v rozpore s právom žalovaného na spravodlivé súdne konanie a jeho právami zaručenými v čl. 3 C. s. p., čl. 152 ods. 4, čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, čl. 19 ods. 1 a čl. 47 Charty základných práv EÚ, ako aj s požiadavkami materiálneho právneho štátu podľa čl. 2 ods. 2, čl. 1 ods. 1, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a k tomu vydané judikatúry Ústavného súdu SR a ESĽP. Dôkazy a právne posúdenie sú v extrémnom nesúlade, neboli rešpektované kogentné normy, odkláňa sa od ustálenej praxe bez riadneho odôvodnenia. Súd prvej inštancie neposkytol žalovanému ochranu ako spotrebiteľovi v súlade so smernicou 93/13/EHS a s princípom právnej istoty. Súd nezisťoval druh úveru a jeho zápis v registri bankových úverov, keď žalobkyňa poskytuje úvery vo väčšej miere, než má v držbe peňazí. Pri poskytnutí úveru dlžník nedostane peniaze, ale je mu vytvorený kredit, nie zákonné peniaze. Dôkazom o tomto mechanizme bol „Spôsob poskytovania bankových úverov“ a iné dokumenty rôznych expertov, ktorými chcel žalovaný vykonať dôkaz. Súd sa bezdôvodne oprel o všeobecne zaužívaný názor bez toho, aby ho mal preukázaný odbornými štúdiami, a rozhodol podľa svojho uváženia opretého o verejnú mienku. Úver bol žalovanému poskytnutý bez toho, aby si mohol podmienky naštudovať alebo meniť, spol. FESA s.r.o. nebola poskytnutá celá finančná čiastka, tvrdenie žalobkyne o poskytnutí peňazí sa neopiera o žiadnu relevantnú štúdiu. Žalobkyňa ho uviedla do omylu tým, že mu poskytla len kredit, nie peniaze, a zmluvu by neuzavrel, ak by mal o tomto vedomosť. Rovnako mu neboli poskytnuté ani elektronické peniaze, ani iné zákonné platidlo.

6. Žalobkyňa sa k odvolaniu vecne nevyjadřila.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok len vo vzťahu uloženej povinnosti žalovanému (dlžník a ručiteľ tvoria samostatné procesné spoločenstvo - porov. podobne uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 1/2018, takže odvolanie podané len jedným má suspenzívny účinok len pre odvolateľa, porov. § 379 v spojení s § 367 ods. 2 C. s. p.), ako aj predchádzajúce konanie pred súdom prvej inštancie bez nariadenia pojednávania, keďže nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie a nevyžaduje to ani verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario). Po jeho preskúmaní v medziach odvolacích dôvodov a vád, na ktoré je potrebné prihliadať z úradnej povinnosti (§ 380 C. s. p.), dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

8. Odvolací súd sa podľa § 387 ods. 2 C. s. p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, a to tak v otázke skutkovej, ako aj v otázkach právnych. Súd prvej inštancie v rozsudku dostatočne a správne ozrejmil skutkový stav a odôvodnil svoje právne závery, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje. Rovnako sa dostatočne vyrovnal so všetkými námietkami žalovaného.

9. V podstate päť z ôsmich strán odvolania žalovaného tvoria všeobecné citácie ustanovení Ústavy SR a Charty základných práv EÚ a všeobecných právnych záverov Ústavného súdu SR k nim, najmä k otázkam náležitého odôvodnenia a arbitrárnosti súdnych rozhodnutí. Žalovaný však v tejto časti neuvádza jediný zmysluplný argument, v ktorej konkrétnej časti, v ktorom konkrétnom závere a v ktorej konkrétnej úvahe odôvodnenie napadnutého rozsudku nevyhovuje ustanoveniu § 220 ods. 2 C. s. p. Súd prvej inštancie v ods. 37 svojho rozsudku správne odôvodnil, prečo žalovaný vystupujúci v prerokúvanej veci ako ručiteľ za úverový záväzok obchodnej spoločnosti FESA, s.r.o., v ktorej bol konateľom, nie je spotrebiteľom v zmysle § 52 ods. 4 Obč. zák. Tento záver súdu prvej inštancie je v súlade tak s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ktorú súd prvej inštancie citoval, ako aj s judikatúrou Najvyššieho

súdu SR (porov. R 18/2017). Odvolacia námietka žalovaného, že mu súd neposkytol ochranu ako spotrebiteľovi a svoj postup neodôvodnil, tak nie je dôvodná.

10. Zvyšné námietky sa týkajú výhrad žalovaného voči spôsobu poskytovania úverov bankami, pričom z celkového poňatia jeho výhrad vyplýva, že žalovaný sa snaží spochybniť jeho fungovanie ako celku. Nie je úlohou súdov riešiť akademické spory o ekonomické teórie či pozadie činnosti bankového sektora a súd prvej inštancie správne zamietol návrhy na vykonanie dokazovania v tomto smere. Predmetom konania je nárok žalobkyne voči žalovanému ako ručiteľovi na uspokojenie jej nároku z úverovej zmluvy, ktorou sa podľa § 497 Obch. zák. žalobkyňa zaväzuje poskytnúť v prospech dlžníka (tu: spoločnosti FESA, s.r.o.) na požiadanie peňažné prostriedky. Podľa ustálenej judikatúry poskytnutie úveru nemusí mať charakter vyplatenia hotovosti priamo dlžníkovi, ale možno ho poskytnúť aj poukázaním na účet inej osoby (napr. predávajúceho, porov. judikát R 102/1999). Súdna prax takisto akceptuje, ak je úver poskytnutý v prospech dlžníka napríklad tým, že sa za dlžníka splní jeho záväzok voči samotnému poskytovateľovi úveru (porov. uznesenie NS SR sp. zn. ObdoV 47/2001). V tomto prípade prísne vzaté ide o nováciu úveru s tým, že pôvodný úverový vzťah zaniká a vzniká namiesto neho nový úverový vzťah (porov. § 516 ods. 1 v spojení s § 570 ods. 1 Obč. zák.), to však nič nemení na tom, že podľa uvedenej judikatúry aj v tomto prípade ide o poskytnutie úveru v prospech dlžníka v zmysle § 497 Obch. zák.

11. Preto z hľadiska posúdenia veci nie sú relevantné argumenty žalovaného o tom, že mu neboli vyplatené zákonné peniaze, ale len vytvorený kredit v bankovej knihe. Tvrdenie žalovaného o omyle je jasne vyvrátené už samotným čl. I zmluvy o splátkovom úvere, v ktorej sa výslovne uvádza, že úver sa použije na splatenie úveru z inej úverovej zmluvy. Nie je teda zrejmé, z čoho žalovaný vychádza vo svojom tvrdení, že ho banka uviedla do omylu, ak mu nepreviedla peniaze. Argumenty o neposkytnutí zákonného platidla [zrejme bankoviek eura vydaných Európskou centrálnou bankou alebo národnými bankami, ktoré sú podľa čl. 16 Protokolu o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky zákonnými platidlami v krajinách Únie, ktoré používajú euro, a podobne minci eura vydaných členskými štátmi, ktoré sú podľa čl. 11 nariadenia Rady (ES) č. 974/98 o zavedení eura v platnom znení zákonnými platidlami] sú v podstate znova len opakovaním argumentu o potrebe poskytnutia úveru v hotovosti, s ktorým sa už odvolací súd vyrovnal.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 C. s. p. rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil (výrok I).

13. V odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyne odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. priznal aj nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému (výrok II).

14. Už len pre poriadok odvolací súd pripomína, že neuniklo jeho pozornosti, že súd prvej inštancie vo vzťahu k spoločnosti FESA, s.r.o., rozhodol vo veci, v ktorej nielenže nebol podaný nový návrh, ale v ktorej dokonca bolo už právoplatne rozhodnuté. Žalobkyňa totiž svoj nárok pôvodne uplatnila v upomínacom konaní tak proti uvedenej spoločnosti, ako aj proti žalovanému. Takto bol vydaný aj platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 35 Up 266/2018 z 20. augusta 2018, ktorým boli obaja zaviazaní zaplatiť žalobkyne sumu vymedzenú aj v napadnutom rozsudku. Takto zviazané osoby sú podľa hore citovanej judikatúry samostatnými procesnými spoločníkmi (porov. už cit. 5 Cdo 1/2018). Ak teda odpor podá len niektorý z nich, zrušuje sa platobný rozkaz podľa § 11 ods. 5 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní len vo vzťahu k nemu. Z uvedených dôvodov sa označený platobný rozkaz zrušil len vo vzťahu k žalovanému, avšak vo vzťahu k spoločnosti FESA, s.r.o., nadobudol podľa § 11 ods. 6 cit. zák. účinky právoplatného rozsudku. To na žiadosť tunajšieho súdu potvrdil aj Okresný súd Banská Bystrica svojím prípisom z 23. októbra 2019 (č. I. 206). Tieto účinky podľa § 230 C. s. p. okrem iného znamenajú, že nárok žalobkyne voči spoločnosti FESA, s.r.o., sa nesmel prejednávať (a rozhodovať) znova. Ak teda súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol o tomto nároku aj vo vzťahu k uvedenej spoločnosti, rozhodol tým vo veci, v ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté. Táto spoločnosť však proti uvedenému rozsudku odvolanie nepodala, v dôsledku čoho ho odvolací súd nemohol vo vzťahu k nej vôbec preskúmať. Preto nemohol použiť ani ustanovenie § 380 ods. 2 C. s. p. o prihladaní na nedostatok procesných podmienok, pretože aj túto právomoc môže odvolací súd uplatniť len v rozsahu, v akom môže vec prejednať (§ 379 C. s. p.).

15. Rozhodnutie prijal senát jednomyseľne (3 : 0)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 a § 421 C. s. p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C. s. p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.